

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА, В Т.Ч. ЕНДОКРИНОЛОГІЯ» ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ

Журавльова Л.В., Лахно О.В., Цівенко О.І.

Розвиток системи освіти потребує впровадження сучасних технологій і методів навчання. Одним з найбільш прийнятних для використання серед інноваційних методів навчання є метод "case- study" (кейс-метод). Існує багато підходів щодо визначення суті поняття «кейс-метод». Ми взяли за основу таке його визначення: метод кейсів – технологія навчання, що використовує опис реальних економічних, соціальних, бізнес та інших ситуацій. Ті, що навчаються, повинні проаналізувати ситуацію, розібратися у суті проблеми, запропонувати можливі шляхи її рішення та вибрати кращий із них. Кейси базуються на реальному фактичному матеріалі, або ж наближені до реальної ситуації [1]. Багатьма вченими доведено, що кейс-метод сприяє розвитку у студентів самостійності мислення, поєднує теорію і практику, передбачає дослідження реальних ситуацій з практичної професійної діяльності майбутнього спеціаліста. Цей метод визначається також ефективним способом навчання спеціалістів, що передбачає вдосконалення навичок вирішення типових проблем, і являє собою альтернативу лекційно-семінарській системі навчання. Запровадження сучасних інтенсивних інноваційних педагогічних технологій підготовки фахівців медичної галузі на тлі зменшення кількості аудиторних занять та зростання частки самостійної роботи зумовлює необхідність використання кейс-технологій. Даючи майбутнім лікарям завдання у формі кейсів, відкриваються їм значно більша можливість поділитися своїми знаннями, досвідом і уявленнями, тобто навчитися не тільки у викладача, а й один у одного. Такий метод піднімає впевненість лікарів у собі, у своїх здібностях. Студенти активно вчать слухати один одного і точніше висловлювати свої думки. Навички, які формуються при застосуванні кейс-методу: спостереження, відбір даних, ідентифікація проблеми, розробка щодо прийняття альтернативних рішень, спілкування, мотивація. Таким чином, світовий досвід підготовки фахівців у вищій школі доводить, що найголовнішою навичкою, яку здобуває лікар під час навчання, є вміння, під професійним кутом зору сприймати будь-яку наочну, вербальну інформацію, самостійно осмислювати, приймати рішення, оцінюючи його можливі наслідки, визначати оптимальні шляхи реалізації цього рішення [3]. Однак, аналіз навчальних занять у медичних вищих навчальних закладах з точки зору використання методів навчання дозволяє зробити висновок про те, що кейс-технології на сьогодні ще не стали реалією в підготовці сучасних лікарів. Незважаючи на розроблення окремих аспектів проблеми використання кейс-технологій в навчанні, існуючі дослідження не вичерпують цілісного їх розв'язання. Мета дослідження - теоретично обґрунтувати, розробити і частково перевірити методіку викладання дисципліни

«Внутрішня медицина в т.ч. ендокринологія» за допомогою кейс-технологій в ХНМУ.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Для розв'язання мети дослідження та перевірки висунутої гіпотези використовувалися такі теоретичні педагогічного дослідження: аналіз літератури з метою визначення стану розробленості досліджуваної проблеми, систематизація одержаних даних, порівняння поглядів провідних вчених, узагальнення їх досвіду, анкетування, методи математичної обробки даних, педагогічний експеримент з метою перевірки гіпотези дослідження.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ Педагогічний експеримент здійснено на протязі одного навчального семестру на базі ХНМУ. Загалом експериментом було охоплено 31 студент 4 курсу спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа». Представимо результати здійсненої дослідно-експериментальної роботи за зазначений період. 1. Вимір початкового рівня сформованості креативності у студентів і їх розподіл по підгрупах (констатувальний етап). Визначення вихідного рівня розвитку креативних здібностей проводилося в групах в 1 та 2, (спеціальність 7.12010001 «Лікувальна справа»). Проведення констатувального експерименту є складним та важливим завданням, головна проблема якого полягає в обґрунтованому, індивідуальному доборі методів. Констатувальний етап експерименту здійснювався за допомогою тестування, спостереження. На підставі отриманих результатів першого етапу було виявлено 50% студентів з низьким рівнем сформованості знань, 30% - з середнім, 20% студентів з високим рівнем знань з дисципліни «Внутрішня медицина, в т.ч. ендокринологія». Отримані нами результати констатувального експерименту дозволили дійти такого висновку: процес фахової підготовки студентів не спрямований на системне оволодіння професійними знаннями та вміннями, тому виникла потреба у подальшій роботі, а саме у впровадженні методики навчання дисципліні за допомогою інноваційних методів – кейс-технологій. Методика і результати проведення перетворювального етапу експерименту. Мета формувального експерименту полягала в розробці й апробації ефективності впровадження кейс-методу в навчальний процес з дисципліни «Внутрішня медицина, в т.ч. ендокринологія» для майбутніх лікарів. Методика і результати проведення формувального етапу експерименту реалізовувалась у таких напрямках: формування знань та вмінь з дисципліни «Ендокринологія», їх закріплення та формування уявлень про роботи лікаря в реальних професійних умовах. Завершальним етапом дослідження було проведення контрольного експерименту. Його мета – перевірка ефективності впровадження кейс-методу з дисципліни «Внутрішня медицина, в т.ч. ендокринологія» для майбутніх лікарів (на прикладі ХНМУ). Для досягнення визначеної мети, було обрано дві групи студентів: експериментальна і контрольна. Виходячи з отриманих даних, можемо констатувати, що в експериментальній групі студентів із високим рівнем стало 34%, у контрольній – 15%, а було 8%, із середнім рівнем в експериментальній групі – 62%, у контрольній – 72%, а було 75%; студентів із низьким рівнем в

експериментальній групі 4%, у контрольній – 13%, а було 17%. Отримані результати дослідження підтверджують висунуту нами гіпотезу про те, що впровадження методика викладання дисципліни «Ендокринологія» за - 45 - допомогою кейс-технологій в навчальний процес ХНМУ забезпечила підвищення якості підготовки майбутніх лікарів.

ВИСНОВКИ Виходячи з вищесказаного, можна зробити висновок, що практика застосування кейс-стаді на навчальних заняттях в контексті компетентнісного підходу, сприяє подоланню стереотипів у навчанні, вироблення нових підходів до професійних ситуацій, розвитку творчих здібностей студентів. Наше дослідження не претендує на повне і вичерпне рішення висунутої проблеми. Ми вважаємо, що можливе продовження дослідження в цьому напрямку.

Література:

1. Барахсанова, Е.Ф. Научно-методическое сопровождение основной образовательной программы для аспирантов посредством кейс-технологии/ Е.Ф. Барахсанова, А.В. Мордовская, С.В. Панина // Философия образования. – 2012. – № 1. – С. 187-192. 2.
2. Сокол О. М. Застосування активних методів навчання як спосіб підвищення навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків / О. М. Сокол // Urgent Problems of Science and Practice in the XXI Century. Collection of Conference Papers of International Scientific- Practical Conference (09-10.02.2015, the United Kingdom, London). –Centre for Scientific and Practical Studies. – 2015. – P. 55-59.
3. Жигилей И. М. Формирование профессиональных компетенций с помощью кейс-метода в высшем образовании / И.М. Жигилей // Преподаватель XXI век. – 2012. – № 1. – С. 29-36.